

Legitimerade Sjukgymnasters Riksförbund

2007-10-09

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Legitimerade Sjukgymnasters Riksförbunds (LSR:s) remissvar på promemorian Ersättningsetablering m.m. för vissa privata vårdgivare (Ds 2007:22).

Svaret har följande disposition; Inledning/Sammanfattning, Ersättningsetablering och överlåtelse, Vikarierätt och pensionering samt kommentarer till föreslagna lagtextändringar.

Sammanfattning

LSR ställer sig bakom flertalet av förslagen i Ds 2007:22.

Vi anser att lagändringens ikraftträdande bör påskyndas och gälla redan från den 1 januari 2008. Skälet till detta är en förväntad ökning av pensionsavgångarna, då ersättningsrätt enligt lagen till större del innehas av personer över 55 år. Ett tidigareläggande ser vi som angeläget eftersom vare sig ersättningsetablering eller nyetablering tillåtits under drygt tio års tid, vilket minskat utbudet och patienternas valfrihet.

I den föreslagna förändringen i § 3 i Lagen om ersättning för sjukgymnastik LOS (1993:1652) menar LSR att förslaget hade kunnat gå ett steg längre och genomföra den lagändring som föreslogs i SOU 1987:179 i enlighet med utformningen nedan

Nuvarande lydelse 3 § 1
Med sjukgymnastik avses i denna lag sjukgymnastisk behandling som är föranledd av skada eller sjukdom. Om det krävs remiss från läkare eller tandläkare för sjukgymnastik inom landstinget, gäller det kravet även för sjukgymnastikersättning enligt denna lag.

Föreslagen lydelse
Med sjukgymnastik avses i denna lag sjukgymnastisk behandling som är föranledd av skada eller sjukdom.

Föreslagen lydelse kommenteras längre fram i remissvaret.

LSR anser att vikariatsbestämmelserna i 10 § skapar en begränsning. Förbundet menar att paragrafens text bör omformuleras så att sjukgymnasten är *skyldig att anlita vikarie oavsett frånvaroorsak*, såvida inte särskilda skäl föreligger.

LSR är positiva till förslagen vad avser skrivningarna om verksamhetsuppföljning och föreslagen lydelse av § 25 LOS.

¹ Senaste lydelse 1995:838.

Ersättningsetablering och överlåtelse

Rätt till ersättningsetablering är nödvändigt för att säkra rehabiliteringsresurser för stora patientgrupper och undvika kapitalförstöring, både för den enskilde företagsägaren och för samhället. LSR anser det nödvändigt att ett sådant beslut bör fattas snarast och träda i kraft redan den 1 januari 2008.

Beslut avseende ersättningsetablering möjliggör och stimulerar till kontinuerlig kompetensutveckling och en vilja att investera även de sista verksamhetsåren. En ersättningsetablering med successiv överföring säkerställer kompetensöverföringen vid generationsväxlingen till gagn för vårdkvalitet, patientsäkerhet och resurseffektiv vård. LSR anser att förslaget borde ha fastställts att övertagande av etableringar tillsammans med återetableringar skall ske till minst det antal som fanns vid utgången av år 1994, nämligen 2035 sjukgymnaster. Trots de avgångar som skett både i form av etableringar som försvunnit och vårdavtal som sagts upp eller minskats i omfattning har landstingen inte nyttjat frigjorda medel för att lösa behovet av rehabilitering genom att öka volymen vård i egen regi.

Ett annat exempel på landstingens syn på de privata vårdgivarna kan tas ur de nu införda nya vårdvalssystemen, hänvisningssystemen i vården och landstingens information om befintligt vårdutbud. Ekonomistyrssystem och hänvisningssystem tenderar leda till en inlåsning av patienter i egen driven verksamhet. Det har inneburit en negativ effekt på patienternas fria val av vårdgivare och därmed också en mindre effektiv vård på grund av bristande tillgänglighet och längre väntetider. Att externa sjukgymnaster med specifik kompetens inom ett område inte aktivt används som resurs ökar risken för onödiga sjukskrivningar.

Många landsting har i sin information till medborgarna om var vård finns att tillgå inte tagit med de privata sjukgymnastmottagningarna trots att de enligt HSL ingår i landstingets planeringsansvar. Patientens val av vårdgivare försvåras därmed. Landstingen har således snarare diskriminerat privata vårdgivare än att använda dem som den resurs de är.

Med de åtta inriktningsområden som anges i § 7 i Förordning om ersättning för sjukgymnastik (1994:1120) garanteras ett visst utbud och tillgänglighet vid rehabilitering. Detta säkerställer mångfalden i vården och stärker patientens fria vårdval.

Vikarierätt och pensionering

LSR anser att vikariatsbestämmelserna i 10 § skapar en begränsning. Förbundet menar att paragrafens text bör omformuleras så att sjukgymnasten är *skyldig att anlita vikarie oavsett frånvaroorsak*, såvida inte särskilda skäl föreligger. Ett sådant skäl kan vara svårighet att få tag på en sjukgymnast som kan upprätthålla verksamheten. Detta skulle säkerställa landstingets planering av utbudet och ge patienter fortsatt kontinuitet och tillgänglighet till mottagningen.

Vad gäller förändringarna i vikariatsreglerna är intentionen god. LSR anser dock att denna möjlighet bör föreligga redan från en ålder av 60 år för sjukgymnaster och kunna vara under en längre period än som anges i författningskommentaren. Sjukgymnastyrket är i grunden ett fysiskt och psykiskt tungt arbete som gör att många på grund av åldersskäl vill arbeta i ett lugnare tempo de sista yrkesverksamma åren. En öppning i den riktning som LSR föreslår skulle innebära fler i arbete under en längre period. Det skulle också ge fler arbetstillfällen och en rörligare arbetsmarknad samt stimulera till ett ökat företagande i samhället.

Kommentarer till föreslagna lagtextändringar:

§ 3 LOS

LSR anser att ändringen i § 3 LOS bör ha den ordalydelse som föreslogs i utredningen Klara Spelregler (SOU 1987:179).

Vidare anser förbundet att argumenten för att införa ett nytt begrepp ”*vedertagna undersöknings- och behandlingsmetoder*” i paragrafen är svaga. LSR menar att det tillägg till paragrafen som nu föreslås saknar reell betydelse. Yrkesutövningen styrs genom annan lagstiftning och om det finns skäl att ifrågasätta den får det ske enligt det system vi har för detta.

§§ 8 och 10 LOS

LSR anser att vikariatsregeln i sig skapar en begränsning. Förbundet menar att den skulle omformuleras på ett sådant sätt att man med en etablering och verksamhet enligt LOS och FOS skulle vara skyldig att anlita vikarie oavsett frånvaro, om inte särskilda skäl föreligger. Väljer man den föreslagna lydelsen avseende förestående pensionering bör det klargöras att det också gäller vid beslut om sjukersättning.

§ 25 LOS

LSR ställer sig positivt till förslaget skrivningar kring verksamhetsuppföljning och angiven lagförslagsändring i § 25 LOS. Vi vill dock påminna om socialutskottets uttalande i betänkandet 1994/95: SoU24 (sid 45). Erfarenhetsmässigt vill vi betona vikten av att skyddet för patientens identitet tydliggörs i kommande proposition med förslag till lagändring.

LEGITIMERADE SJUKGYMNASTERS RIKSFÖRBUND

Anna Hertting
Förbundsordförande